

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Plats och tid: Nacka stadshus, onsdag den 17 juni 2026 kl. 15:01-17:37
Sammanträdet ajourneras mellan kl. 16:06-16:16, 17:11-17:23

Beslutande, ersättare och övriga närvarande se sid 2.

Utses att justera: Henrik Unosson (S)

Justeringsdatum: 17 juni 2026

Paragrafer: 141, 142

Underskrifter

Sekreterare
Adam Lund

Ordförande
Johan Krogh § 141

Ordförande
Disa Pählman Nilsson § 142

Justerare
Henrik Unosson

2026-06-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Beslutande

Johan Krogh (C), Ordförande, jävig § 142
Disa Pählman Nilsson (M), 1:e vice ordförande
Henrik Unosson (S), 2:e vice ordförande
Magnus Sjöqvist (M)
Tim Sundberg (M)
Henning Envall (M)
Birgitta Berggren Hedin (L)
Anders Tiger (KD)
Helena Westerling (S)
Laila Edholm (S)
Christina Ståldal (NL)
Rolf Wasteson (V)
Sidney Holm (MP)

Tjänstgörande ersättare

Caroline Westerståhl (C) § 142

Ersättare

Anna Carlsson (M)
Johan Hiller (M)
Oskar Rosell (M)
Filip Lindahl (M)
Caroline Westerståhl (C) §141
William Gustafsson Lindkvist (S)
Bertil Damberg (S)
Kerstin Braxell (NL)
Anna-Kajsa Ström (NL)
Erika Elisson (V)

Övriga närvarande

Heléne Hill, Maria Melcher, Tore Liljeqvist, Per Sundin, Dennis Höjer, Sandra Larson, Sylvia Ryel, Anna Guteland, Emilie Warsell, Angela Jonasson, Nina Åman, Emma Rosengren, Ana Valovirta, Marina Hagman,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Bevis om anslagsdag

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens protokoll är justerat avseende §§ 141, 142
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum: 17 juni 2026

Anslaget sätts upp: 18 juni 2026

Anslaget tas ned: 10 juli 2026

Förvaringsplats för protokollet: Nacka stadshus

Underskrift

.....
Nämndsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Innehållsförteckning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	1
§ 141 MSN-2026-00109	5
Yttrande angående remiss från Länsstyrelsen Vattenverksamhet, konstgjort rev av tunnelbanevagnar i Baggensfjärden, Rösunda 2:2	5
§ 142 MSN-2026-00116	8
Yttrande om utredningssamråd, utökning av Kovik bergtäkt (Frentab), Velamsund I:I	8
Protokollsbilaga I § 141	11
Yttrande över remiss från Länsstyrelsen, angående Anmälan om vattenverksamhet, konstgjort rev av tunnelbanevagn, Baggensfjärden, Rösunda 2:2	11

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2026-06-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MSN-2026-00109

§ 141

Yttrande angående remiss från Länsstyrelsen Vattenverksamhet, konstgjort rev av tunnelbanevagnar i Baggensfjärden, Rösunda 2:2

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar om yttrande enligt protokollsbilaga 1.

Beslutet justeras i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har remitterat en anmälan om vattenverksamhet från Stockholms stad, i samarbete med Skärgårdsstiftelsen, Regionen, SL och Länsstyrelsen. Anmälan beskriver ett pilotprojekt där ett konstgjort rev skulle anläggas i Baggensfjärden, med sanerade chassin från tunnelbanevagnar som byggmaterial.

Anmälan saknar viktiga delar som beskriver förutsättningarna på platsen, hur vagnarna ska saneras och hur sökanden planerar att undvika grumling. Anmälan innehåller dessutom två olika beskrivningar av var revet planeras. Miljötillsynsenheten bedömer att projektet är intressant, men att anmälan inte är tillräcklig för att kunna bedöma om platsen är lämplig eller vilka miljöeffekter det kan få. Anmälan bör därför kompletteras med mer detaljerade kartor, bottenkartläggning, naturvärdesinventering, beskrivning av vagn-sanering samt beskrivning av grumlingsförebyggande åtgärder.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 29 maj 2026

Bilaga 1. Förslag till yttrande

Bilaga 2. Remiss

Yrkanden

Johan Krogh (C) yrkar att nämnden beslutar enligt eget förslag till yttrande (se bilaga 1 till protokollet). I detta yrkande instämmer Henrik Unosson (S), Disa Pählman Nilsson (M), Rolf Wasteson (V), Christina Ståldal (NL), Brigitta Berggren Hedin (L) och Magnus Sjöqvist (M).

Sidney Holm (MP) yrkar bifall till utsänt förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut, det utsända förslaget samt förslaget från Johan Kroghs. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget från Johan Krogh.

Reservationer

Sidney Holm (MP) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Disa Pålman Nilsson låter anteckna följande för Moderaterna:

Moderaterna konstaterar att underlaget i ärendet är alltför bristfälligt för att nämnden ska kunna ta ställning till förslaget på ett välgrundat sätt. Avgörande frågor om lokalisering, miljöpåverkan, natur- och kulturvärden samt hantering av materialet är otillräckligt belysta.

Samtidigt väcker de uppgifter som framgår av underlaget betydande frågor kring projektets lämplighet. Innan kommunen kan ta ställning behöver konsekvenser, risker och förutsättningar redovisas betydligt tydligare. Försiktighetsprincipen bör därför väga tungt i den fortsatta handläggningen.

Christina Ståldal låter anteckna följande för Nackalistan:

Nackalistans svar angående remissen om konstgjorda rev av tunnelbanevagnar i Baggensfjärden är att detta pilotprojekt inte bör genomföras.

Ett konstgjort rev för att gynna fiskbeståndet är principiellt inte ett dåligt förslag. Det finns dock olika mer lämpliga byggmaterial att välja bland, främst stenrev men även betong rev och rev skapade av ris- och grenar. En tunnelbanevagn är vanligen gjord av stål som med tiden rostar och även tunnelbanevagnar med aluminiumchassi har bärande delar av stål och både aluminium och stål korroderar över tid. Betong är ett material som bryts ner betydligt långsammare medan sten inte bryts ner alls. Idag finns två kända projekt med tunnelbanevagnar, båda i USA.

När en tunnelbanevagn tas ur drift återvinns i dagsläget allt. När den, om än i sanerat skick, hamnar på havsbotten är det att bli kvitt avfall utan att något återvinns. Detta är nedskräpning helt i onödan. På havsbotten utgör redan fordon som dumpats stora problem och om man i försökssyfte dumpar fler, ökas nedskräpningen och på sikt problemen.

Av remissen framgår att tunnelbanevagnarna ska skalas av så att endast aluminiumchassit återstår. Dagens nya tunnelbanevagnar C30 har aluminiumchassi men bland äldre vagnar som kan vara aktuella att skrota är detta ovanligt. Modell C5 som togs fram i åtta exemplar under 1960-talet, varav en är bevarad, var helt i aluminium. När Länsstyrelsen uppger att man har tillgång till ett fåtal vagnar för detta pilotprojekt blir slutsatsen att det troligen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

handlar om C8-C10 vagnar från 1970-talet, som har utsida i blålackerad aluminium men till stora delar är byggda av stål.

Frågorna om de uttjänta chassina är lämpliga produkter och om platsen är lämplig är inte tillräckligt utredd. Vi anser dock att hela projektet är olämpligt att gå vidare med och att detta är det yttrande som bör lämnas till Länsstyrelsen.

Rolf Wasteson låter anteckna följande för Vänsterpartiet:

Det finns skäl att vara försiktig med påverkan på vatten generellt, inte minst Baggensfjärdens vatten. Vidare är det förstås angeläget att utreda hur en ”vase” av den här typen påverkar vattnet.

Från vår sida är vi ändå positiva till detta förslag och tror att om en tunnelbanevagn saneras ordentligt så blir dess förväntade förmåga att stärka fiskbeståndet gynnsam för vattnet och har förbättrande påverkan på vattenkvaliteten.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2026-06-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MSN-2026-00116

§ 142

Yttrande om utredningsområde, utökning av Kovik bergtäkt (Frentab), Velamsund 1:1

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att yttra sig angående utredningsområdet för utökning av Koviks bergtäkt, enligt bilaga 1 daterad den 27 maj 2026.

Beslutet justeras i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Sammanfattning av ärendet

Frentab har via WSP Earth & Environment bjudit in till utredningsområde angående en planerad utökning av berguttaget från Koviks bergtäkt på Velamsund 1:1. Utökningen skulle innebära mer än en fördubbling av berguttaget och nästan en tredubbling av antal transporter, jämfört med dagens tillstånd.

Syftet med remissen är att få svar på om miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att utökningen innebär betydande miljöpåverkan. Nämnden har fått förlängd svarstid till den 19 juni 2026.

Miljötillsynsenheten bedömer att utökningen avviker så mycket från nuvarande verksamhetsomfattning att det innebär betydande miljöpåverkan.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 27 maj 2026

Bilaga 1. Förslag till yttrande

Bilaga 2. Remiss

Bilaga 3. Befintligt tillstånd från 2022, deldom från mark- och miljödomstolen

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkar bifall till utsänt förslag. I detta yrkande instämmer Rolf Wasteson (V), Disa Pålman Nilsson (M), Christina Ståldal (NL) och Henrik Unosson (S).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut, det utsända förslaget, och finner att miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med det.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Jäv

Johan Krogh (C) deltar inte i överläggningen eller beslutet på grund av jäv.

Protokollsanteckningar

Disa Pålman Nilsson låter anteckna följande för Moderaterna:

Vi ser med stor oro på att en så omfattande utökning av Koviks bergtäkt överhuvudtaget utreds. Förslaget innebär mer än en fördubbling av bergguttaget och en kraftig ökning av antalet tunga transporter. Det är en förändring som riskerar att få betydande konsekvenser för närboende, trafiksäkerhet, miljö och den lokala livsmiljön. Framför allt är vi mycket kritiska till den ökning av transporter, och den ökade trafikmängd samt trafikfara det medför. Vår åsikt är att en utökning av Kovik i någon som helst omfattning inte är positivt eller önskvärt.

Mot denna bakgrund anser vi att det är rimligt att utgå från att verksamheten kan medföra betydande miljöpåverkan och därför måste bli föremål för en grundlig och omfattande prövning. När förändringar av denna storlek övervägs måste försiktighetsprincipen gälla och konsekvenserna vara ordentligt belysta innan några ställningstaganden kan göras. Vi kommer att följa den fortsatta processen noga och avser att återkomma med ytterligare ställningstaganden när ett mer fullständigt underlag föreligger och frågan återkommer till nämnden för yttrande.

I ovanstående protokollsanteckning från Moderaterna, Caroline Westerståhl för Centerpartiet, Anders Tiger för Kristdemokraterna, Birgitta Berggren Hedin för Liberalerna och Sidney Holm för Miljöpartiet.

Christina Ståldal låter anteckna följande för Nackalistan:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att den planerade ändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken, och att en fullständig miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas. Vidare är trafiken hårt belastad på vägen till och från Velamsund 1:1 och är ofta idag en trafikfara. Det verkar också märkligt att behöva ta ut mer av bergmassor här då andra områden i Nacka exploateras med bergmassor som följd där det ibland är svårt att hitta lämpliga platser att tippa och finfördela massorna.

Rolf Wasteson låter anteckna följande för Vänsterpartiet:

Utökad verksamhet vid Koviks bergtäkt kommer i sig att medföra utökat buller vilket kommer att påverka närboende och kringliggande grönområden negativt. Det skulle också medföra en kraftigt ökad trafik av tunga transporter på Lagnövägen och tillfartsvägar till Lagnövägen. Detta medför både kraftigt ökat buller för kringboende och kraftigt försämrad trafikmiljö på dessa vägar. Särskilt cyklisterna och gående kommer drabbas av detta.

Mot den bakgrunden bedömer Vänsterpartiet att en utökad verksamhet skulle ge betydande miljöpåverkan och vi ser det som direkt olämpligt att ge tillstånd till utökad verksamhet utifrån de konsekvenser som detta medför.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2026-06-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Protokollsbilaga I § 141

2026-05-29

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Nacka kommun Dnr: MSN-2026-00109

Länsstyrelsens Dnr: 18216-2026

Yttrande över remiss från Länsstyrelsen, angående Anmälan om vattenverksamhet, konstgjort rev av tunnelbanevagn, Baggensfjärden, Rösunda 2:2

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden avstyrker projektiden i brist på fullgott underlag. Anmälan behöver kompletteras för att nämnden ska kunna ta ställning till huruvida åtgärden är lämplig eller inte.

Övergripande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser positivt på syftet med den planerade åtgärden, nämligen att pröva nya metoder för att stärka fiskbestånd och marina livsmiljöer. Det är viktigt för Östersjön återigen ska bli livskraftig.

Nämnden ser dock stora risker med den föreslagna åtgärden och har svårt att tillstyrka åtgärden utifrån att underlaget som tillsänts nämnden är ytterst bristfälligt. Det är viktigt att åtgärden inte bidrar till föroreningar och inte påverkar natur- eller kulturvärden negativt. Nämnden bedömer att anmälan i sin nuvarande form är alltför översiktlig och saknar centrala underlag som krävs för att kunna göra en tillräcklig miljöbedömning av åtgärden.

Kartmaterial

Anmälan innehåller en översiktlig karta och en närmare situationsplan över det tänkta området. Nämnden konstaterar att markeringen av platsen inte är samma i de båda kartorna. Situationsplanen visar ett område som börjar cirka 25 meter väster om Älgö 5:4, inom Rösunda 2:2. Kartan visar däremot en punkt ungefär 300 meter längre norrut, fortfarande inom Rösunda 2:2. Nämnden bedömer att kartmaterialet behöver förtydligas, så att det inte finns några oklarheter om vilken plats det handlar om. Den relevanta placeringen måste därefter godkännas av kommunen som fastighetsägare, så att det inte finns några oklarheter.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Lokalisering

Kunskap om platsen är viktig både för att leva upp till miljöbalkens lokaliseringsprincip och för att avgöra om det finns ett behov av åtgärden. Behovet är även viktigt för att bedöma om åtgärden är en kvittblivning av avfall.

Nämnden konstaterar att det saknas beskrivning av att den här platsen lämplig. Det beskrivs att platsen har lämpligt djup, lämplig botten och att åtgärden varken skulle störa sjöfarten eller kända kulturvärden. Det saknas dock redovisning av alternativa lokaliseringar samt en tillräcklig värden på platsen. Det saknas även kontroll av om det finns vrak eller andra kulturvärden på platsen, och naturvärdesinventering, vilket gör att det varken finns underlag för skyddsvärden eller värden som man vill förstärka med åtgärden. Det är därför svårt att avgöra om det är rätt plats för åtgärden och att sedan utvärdera om åtgärden förstärker naturvärdena eller inte.

Utöver natur- och kulturvärden så vill nämnden betona att Nacka Vatten och Avfall varnar för att det finns känsliga ledningar med oklart läge nära platsen som föreslås i anmälan. Det är ytterst viktigt att dessa ledningar kartläggs och att man gör eventuella anpassningar innan revet anläggs.

Nämnden bedömer att ansökan behöver kompletteras med inventering av både natur- och kulturvärden, för att säkra att det är en lämplig plats för pilotprojektet.

Miljörisker från material

När en uttjänt produkt anpassas för att användas på ett helt annat sätt än den ursprungligen konstruerats för, så är det viktigt att det framgår hur den är anpassad och vad den är lämplig för. I det här fallet är det viktigt både för att bedöma eventuella miljörisker och för att bedöma om det är en kvittblivning av avfall.

Nämnden bedömer att det behövs en beskrivning av hur tunnelbanevagnarna ska saneras och förberedas för att säkra att de inte förorenar platsen. Beskrivning av kontroll och sanering av vagnarna bör ingå i anmälan.

Grumling och sedimentföroreningar

Botten på platsen bedöms bestå av lera och sediment, och anmälan beskriver att platsen inte är förorenad och att risken för grumling är liten. Nämnden konstaterar att det inte finns uppgifter om föroreningshalter i sedimentet just där, men att det är rimligt att anta att åtminstone måttliga föroreningsnivåer förekommer eftersom platsen ligger inom 300-500 meter från gamla hamnområden och stora småbåtshamnar. Dessutom är lera och löst sediment mycket lätt att röra upp vid arbete på botten. Anmälan bör därför kompletteras med både kontroll av föroreningar och åtgärder för att kontrollera och begränsa grumling.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2026-06-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Johan Krogh
Ordförande
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Maria Melcher
t.f. klimat- och miljödirektör
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------